

Uteluftventilerade vindar

Vinden är inte alltid så torr som man tror.

En vind till synes utan problem

Bilden visar en nybyggd, helt torr och frisk vind. Men här kan det lura problem som kommer att visa sig efter en tid, kanske först efter ett par år.

Foto: SP

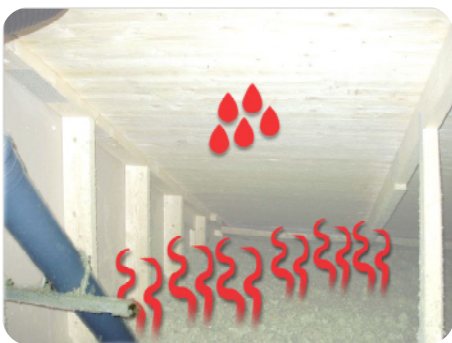
Eftersom det finns små otätheter i vindsbjälklaget – kanske också i genomföringar och vindsluckan – tränger det upp fuktig inneluft.

Det räcker med mycket små otätheter för att fukten ska tränga upp.

Foto: SP

Foto: SP

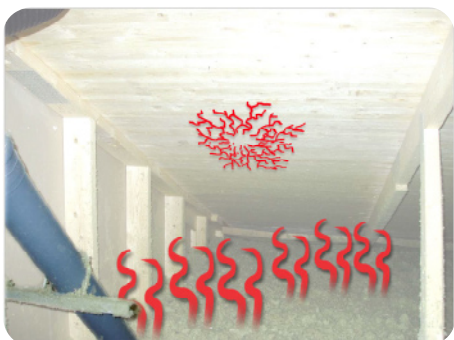

Eftersom det är kallt uppe på vinden kondenserar den fuktiga luften mot yttertaket.

Ju mer isolering det är i vindsbjälklaget desto kallare blir det i vindsutrymmet. Därmed ökar risken för fukt-skador.

En uteluftsventilerad vind får under vintern ungefär samma klimat som uteluften, det vill säga kallt och fuktigt.

Foto: SP

Om det sedan dessutom är en förhållandevis mild och regnig vinter blir klimatet extra gynnsamt för mögel. Om processen tillåts fortsätta kan det leda till allvarliga rötskador.

Används vinden dessutom som förvaringsutrymme blir det mögel och rötskador även på de föremål som förvaras där – om dessa är av organiskt material (t ex, trä, papp eller tyg).

Foto: SP

Ventilation förvärrade problemen

När skador uppträder är det många som ger rådet att öka ventilationen på vinden. Men tyvärr kan det ge rakt motsatt effekt.

Foto: SP

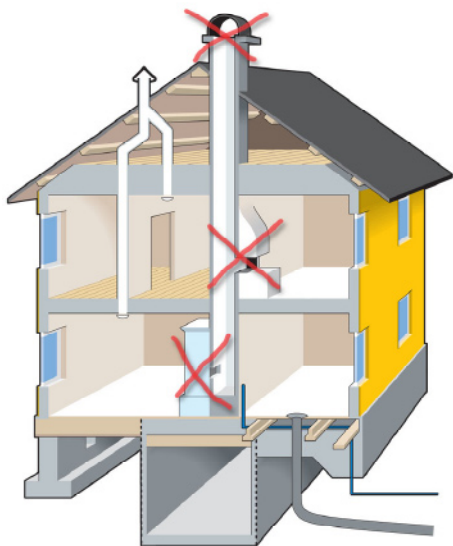

Om fuktig luft läcker upp inifrån huset kan en ökning av ventilationen innebära att ännu mer inneluft kommer upp i taket.

Orsaker till fuktskador på vinden

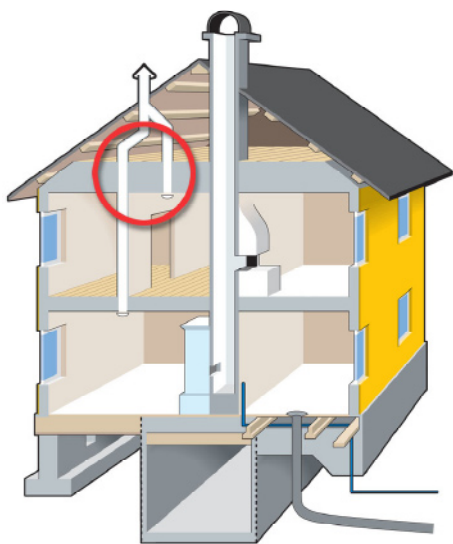
Det finns många exempel på fuktskador som uppkommit när man bytt till ett uppvärmningssystem där skorstenen inte längre används, eller när vindsbjälklaget tilläggsisolereras. Orsaken är att tryckförhållandena då ändras.

Teckning: SGB

Otättheter kan förekomma i vindsbjälklaget, vid genomföringar och vid anslutningen till väggarna. För att undvika skador kan man kontrollera tätheten med hjälp av rökgas.

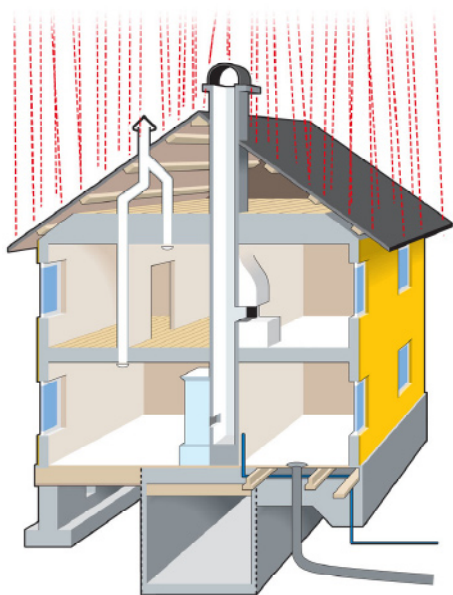
Teckning: SGB

Regnläckage kan även leda till fukt- eller mögelskador.

- Byte av värmesystem – ändrade tryckförhållanden
- Otäta anslutningar
- Regnläckage
- Felaktig materialhantering
- Kondens av byggfukt från betong
- Ändrade brukarvanor

Teckning: SGB

Andra orsaker till fukt- eller mögelskador kan vara felaktig materialhantering så att mögel redan börjat växa innan materialet byggts in, fuktavgivning från installationer på vinden, kondens av byggfukt från vindsbjälklag av betong eller lättbetong eller förändrade brukarvanor som mer frekvent duschande och fri torkning av tvätt inomhus.

Tätt vindsbjälklag – kontrollera med rökgas

Vattentätt yttertak – regelbundna kontroller

Undertryck inne

Uttorkning av byggfukt

Täta installationer – regelbundna kontroller

Måttlig ventilation

Kontroll av avvattning

Kontroll av underlagstaket görs under kalla årstiden

Så behåller vi vinden torr och frisk

För att en vind ska vara fuktsäker krävs det att:

- vindsbjälklaget är lufttätt för att förhindra inneluft att läcka upp
- yttertaket är vattentätt med fungerande vattenavledning
- det råder undertryck inne jämfört med vinden för att förhindra att inneluft läcker upp
- eventuell byggfukt kan torka ut (kräver speciella åtgärder)
- läckage från installationer förhindras
- vinden har måttlig ventilation. (En eller ett par gavelventiler ger tillräcklig ventilation. Att öka ventilationen för att minska fukten kan ge motsatt effekt)

För att en vind ska bli fuktsäker krävs det att byggnadsmaterialet skyddas från smuts och väta under hela byggnadstiden. Detta gäller även förvaringen av byggnadsmaterialet.

Vindsbjälklaget ska utföras lufttätt och kontroller utföras med hjälp av rökgas vid genomföringar, skarvar, vindslucka och anslutande konstruktioner.

När byggfukten ska torkas ut är det viktigt att vindsutrymmet skyddas från annan fukt. Till exempel kan stora mängder fukt strömma upp till vinden och orsaka skador när vindsluckan står öppen.

I förvaltningsskedet:

En checklista upprättas där kontrollpunkter och tidpunkter för dessa kontroller bestäms. Följande kontrollpunkter bör ingå i checklistan:

- Kontroll och rengöring av avvattningsystem.
- Kontroll av ytskiktets skick.
- Invändig kontroll på vinden av underlagstaket (fuktmarkeringar eller rinnmärken). Dessa kontroller bör göras under den kalla årstiden och efter kraftiga slagregn eller snöfall vid hård vind.
- Kontroll av installationer.